

Op onverwachte plaatsen in de wijk Nieuwe Park kom je kunst tegen. Er is zelfs een wandeling die je kunt maken: de beeldenroute Nieuwe Park, die langs maar liefst 25 kunstobjecten voert. Deze beeldenroute komt voort uit een initiatief van enkele wijkbewoners en leden van het Wijkteam Nieuwe Park, die zich ingezet hebben voor meer kunst in de wijk. Hun doorzettingsvermogen heeft geresulteerd in de tijdelijke tentoonstelling "Park in beeld" in de zomer van 2014. En dus ook tot de "beeldenroute Nieuwe Park".

Ik wil de beeldenroute beginnen met de Leeuwenpoort. De Leeuwenpoort die de toegang tot het park markeert, als je vanaf het station het park binnenkomt, is bij ons allemaal bekend. Wat misschien minder bekend is, is dat onze fraaie Leeuwenpoort een combinatie is van de Kleiwegspoort en twee pijlers uit 1918. Want toen al werd de ingang van het park aan de stationszijde verfraaid door de twee gemetselde pijlers die elk bekroond worden door een natuurstenen leeuw die het wapenschild van Gouda steunt. Deze leeuwen zijn afkomstig van de stadspoort aan de Kleiweg, de Kleiwegspoort.

Het wapen dat de leeuwen steunen is vastgesteld in 1816 door de Hoge Raad van Adel. Waarschijnlijk is het afkomstig van het familiewapen van de familie Van de Goude, waarvan enkele leden in de 14de eeuw schouten van de stad geweest waren. De omschrijving (in het streekarchief Midden-Holland) luidt:

"In rood een paal van zilver, ter weerszijden vergezeld van drie paalsgewijs geplaatste zespuntige sterren van goud. Het schild gedekt met een vijfbladige kroon van goud en omgeven door een doornenkrans; en vastgehouden door twee omziende leeuwen van natuurlijke kleur. Onder het wapen de spreuk "Per aspera ad astra" (door moeilijkheden -letterlijk: door de dorens - naar de sterren".

Leeuwen en wapen komen dus van de Kleiwegspoort. Deze stadspoort (die dateert uit 1378 en al in 1601 volledig gerenoveerd was) werd in 1843 afgebroken. Het was niet de enige stadspoort in Gouda. Je had de Tiendewegspoort, de Veerstalpoort, de Rotterdamse poort en de Potterspoort. Gouda was vroeger ommuurd en het doel van deze

poorten was controle uitoefenen op wie er binnen de muren kwam en natuurlijk tol heffen. Toen de tol afgeschaft werd, was ook de poort overbodig geworden.

Waarom een leeuwenpoort als gemarkeerde ingang van het park? De gemeenteraad oordeelde destijds dat het doel van een "leeuwenpoort" tweeledig was. Het was een goede bestemming voor een deel van een oud monument en ook zou een dergelijke ingang bezoekers uitnodigen het park te bezoeken. Overigens stond de Leeuwenpoort in 1918 niet waar hij nu staat. Eind vorige eeuw moest de poort in zijn geheel meer in het park geplaatst worden, omdat er te vaak schade optrad door in- en uitrijdend verkeer van het industriegebiedje aan het spoor. Maar sindsdien is de Leeuwenpoort, deels dus het oudste kunstwerk van onze wijk, ongeschonden gebleven.

